

Juli 2019

Skuemester- og lærervejledning for specialet Finmekaniker

- Finmekanikerassistent
- Finmekaniker
- Våbenmekaniker
- Låsesmed

Generel vejledning	3
<i>Indledning</i>	3
<i>Skuemestrene</i>	3
<i>Honorarregler</i>	3
<i>Vurderingsgrundlag</i>	4
<i>Indkaldelse af skuemestre til bedømmelse</i>	4
<i>Indstilling til ny svendeprøve</i>	4
<i>Klageadgang og klagefrist</i>	4
Generelt om bedømmelse og karaktergivning	5
<i>7-trinsskalaen</i>	5
<i>Princip ved karaktergivningen</i>	5
<i>Særligt for karakteren 12</i>	6
Specifik vejledning	7
<i>Trin 1, Finmekanik assistent</i>	7
<i>Indstilling til ny svendeprøve</i>	7
<i>Specialet Finmekaniker</i>	7
<i>Teoriopgave</i>	8
<i>Den teoretiske prøve</i>	8
<i>Den praktiske prøve</i>	9
<i>Specialerne finmekaniker og våbenmekaniker:</i>	10
<i>Specialet låsesmed:</i>	10
<i>Samtale med eleven</i>	10
<i>Karakterberegning, specialerne finmekaniker, våbenmekaniker og låsesmed</i>	10
<i>Indstilling til ny svendeprøve</i>	10

Generel vejledning

Indledning

Skuemestervejledningen består af en generel del med regler for udpegning, honorarer, bedømmelse og karakterskala samt en faglig del, der specificerer prøvens indhold og bedømmelse for den enkelte uddannelse.

Der er udarbejdet en faglig del for hvert uddannelsesområde som et bilag til denne vejledning.

Skuemestrene

Langt de fleste af uddannelserne under Industriens Uddannelser afsluttes med en svendep prøve. Prøverne bedømmes normalt af 2 censorer (skuemestre), der repræsenterer henholdsvis arbejdsgiversiden og arbejdstagersiden samt en eksaminator (lærer).

Eksaminator er den lærer, der har ført eleverne frem til prøven, mens skuemestrene er fagligt kompetente personer inden for det pågældende erhverv, som er udpeget af organisationerne bag Industriens Uddannelser.

Skuemestrene udpeges efter følgende regler og kriterier:

Skuemestrene skal have den fornødne fagkundskab.

Skuemestrene udpeges af organisationerne og fortsætter, til de bliver afbeskikket.

Skuemestrene skal have tilknytning til faget og skal holde sig ajour med udviklingen inden for de uddannelser, hvor de medvirker ved svendep prøvebedømmelse.

Skuemestrene skal have viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov.

Hvis en skuemester ophører med at have tilknytning til faget på grund af eksempelvis pension eller ved ændrede beskæftigelsesforhold, ophører skuemesterhvervet efter 1 år.

Begrænsninger ved beskikning af skuemestre til den enkelte bedømmelse

En skuemester kan ikke deltage i bedømmelse af en svendep prøve, hvis han eller hun på grund af arbejdsmæssige, personlige eller slægtsmæssige forhold må anses for inhabil i forhold til en eller flere af eksaminanderne (eleverne).

Honorarregler

I forbindelse med bedømmelse af de faglige prøver ydes der honorar til skuemestrene og godtgørelse af udgifter til rejser og ophold.

Retningslinjerne for udbetaling af honorar findes på www.industriensuddannelser.dk. Reglerne kan også rekvireres ved henvendelse hos Industriens Uddannelser.

Tilvejebringelse af opgaver

Opgaverne stilles af skolen efter samråd med det faglige udvalg eller af en opgavekommission nedsat af det faglige udvalg, jf. Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser nr. 41 af 16/01/2014 § 11, stk. 2, nr. 1.

Vurderingsgrundlag

Grundlaget for uddannelserne er de kompetencemål, der er udarbejdet af de respektive faglige udvalg.

Kompetencemålene er beskrevet i Undervisningsministeriets bekendtgørelser og specificeret yderligere i de faglige udvalgs uddannelsesordninger og vejledninger.

Kompetencemålene udgør det fælles grundlag for al undervisning og praktik igennem hele uddannelsesforløbet og er følgelig også det grundlag, svendeprøvebedømmelsen skal foretages efter.

Indkaldelse af skuemestre til bedømmelse

Skuemestrene indkaldes normalt til prøvebedømmelse 5 uger inden bedømmelsen skal foretages. Iværksættelsespapirerne tilsendes fra Industriens uddannelser samtidig med indkaldelsen.

Indstilling til ny svendeprøve

Skolen og det faglige udvalg skal tilbyde elever, der ikke består den afsluttende svendeprøve, en ny prøve i den del af prøven som eleven ikke har bestået.

Eleven kan kun deltage i én omprøve. Skolen kan, efter samråd med det faglige udvalg, dog tillade en ny omprøve, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Klageadgang og klagefrist

I forbindelse med den afsluttende eksamen skal eleverne orienteres af skolen om mulighederne for klageadgang og frister, jf. Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser nr. 41 af 16/01/2014

Eleven skal indgive klage om prøven, der skal være skriftlig og begrundet, til skolen senest 2 uger efter, at prøvebedømmelsen er bekendtgjort på sædvanlig måde, jf. § 36, stk. 2.

Klager vedrørende bedømmelse af prøve afholdt som svendeprøve afgøres af skolen i samråd med det faglige udvalg, jf. § 39, stk. 2.

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og meddeles af skolen til klageren, jf. § 40.

Afgørelsen kan gå ud på:

- Tilbud om ny bedømmelse, dog ikke ved mundtlige prøver,
- Tilbud om ny prøve, eller
- At klageren ikke får medhold i klagen

Går afgørelsen ud på tilbud om ny bedømmelse eller ny prøve, skal klageren informeres om, at det kan resultere i en lavere karakter.

Hvis klageren ønsker at acceptere tilbud om ny bedømmelse eller ny prøve, skal meddelelse herom gives senest 2 uger efter meddelelsen om afgørelsen er afgivet, jf. § 41.”

Generelt om bedømmelse og karaktergivning

7-trinsskalaen

7-trinsskalaen anvendes som vurderingsgrundlag i hele uddannelsessystemet.

Skalaen har en klar forskel mellem nabokarakterer og der er fortsat mulighed for gennemsnitsberegninger.

Karakteren 12
Gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller kun få uvæsentlige mangler.
Karakteren 10
Gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle få mindre væsentlige mangler.
Karakteren 7
Gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
Karakteren 4
Gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler
Karakteren 02 (beståelseskarakter)
Gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.
Karakteren 00 (Fx)
Gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål
Karakteren -3 (F)
Gives for den helt uacceptable præstation

Princip ved karaktergivingen

Ved svendepørens begyndelse har eleven som udgangspunkt karakteren 12.

Den endelige karakter gives efter fradrag for de fejl, mangler eller usikkerheder der er observeret.

Særligt for karakteren 12

Lærlinge i uddannelserne under Metalindustriens uddannelser, der har opnået karakteren 12, kan indstilles til ML-prisen.

Se mere om ML-prisen på www.industriensuddannelser.dk/virksomheder/ml-prisen

Specifik vejledning

Grundlaget for Finmekanikeruddannelsens svendeprøve er mål- og fagbeskrivelserne for uddannelsen.

Beskrivelserne er dermed det fælles grundlag for undervisning og praktik igennem hele uddannelsesforløbet og således også grundlag for svendeprøvebedømmelsen.

Trin 1, Finmekanik assistent

For uddannelsen trin 1 finmekanik assistent afholder skolen en prøve i form af et praktisk orienteret projekt, der tager udgangspunkt i kompetence målene for trinnet.

Projektet bedømmes på skolens foranstaltning. Ved bedømmelsen anvendes bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.

Skolen indsender oplysning om de enkelte karakterer til det faglige udvalg, hvorefter den beregnede prøvekarakter påføres uddannelsesbeviset.

Indstilling til ny svendeprøve

Skolen skal tilbyde elever, der ikke består den afsluttende praktisk orienterede projektprøve, en ny prøve. Eleven kan kun deltage i én omprøve, idet skolen dog kan tillade en ny omprøve, hvis særlige omstændigheder foreligger.

Specialet Finmekaniker

Opgaverne for stilles af skolen efter samråd med det faglige udvalg.

Det faglige udvalg kan udarbejde forslag til opgaver for svendeprøven. Svendeprøven bedømmes ud fra de fagbeskrivelser, der er beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen og uddannelsesordningen for specialet finmekaniker.

Svendeprøven aflægges normalt tidligst 3 måneder før udlæringsdatoen og aldrig mere end 6 måneder før udlæringsdatoen. Prøven finder sted på skolen i forbindelse med det afsluttende skoleophold.

Bedømmelsen foretages af 2 skuemestre (censorer) udpeget af det faglige udvalg samt en lærer(eksaminator) udpeget af skolen.

Ved bedømmelsen anvendes bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.

Skuemestrene udpeges af det faglige udvalg til bedømmelse 5 uger før svendepróven.

Erhvervsskolen modtager kopi af iværksættelsespapirerne.

For skolens lærere eller tilsynsfórende gælder skolens lokale bedómmelsesplan vedrórende svendepróveafleggelsen. Kun próver, der er iværksat i samarbejde med Metalindustriens uddannelsesudvalg (MI), kan medtages ved bedómmelsen.

Svendepróven for specialet finmekaniker gennemfóres inden for en varighed af 62 klokke timer og består af de nævnte elementer:

Teoriopgave

- 2a. Produktionsforberedelse
- 2b. Fremstilling af finmekaniske enkeltdele
- 2c. Sammenbygning til funktionel enhed
- 2d. Kvalitetskontrol, skriftlig dokumentation

Svendepróven for specialet våbenmekaniker gennemfóres inden for en varighed af 90 klokke timer og består af de nævnte elementer:

- 1 Teoriopgave
- 2a. Produktionsforberedelse
- 2b. Fremstilling af våbentekniske enkeltdele
- 2c. Sammenbygning til funktionel enhed
- 2d. Kvalitetskontrol, skriftlig dokumentation

Svendepróven for specialet låsesmed gennemfóres inden for en varighed af 67 klokke timer og består af de nævnte elementer:

- 1 Teoriopgave
- 2a. Monteringsopgave
- 2b. Fejlfinding og fejlretning
- 2c. Nøglesystemopgave
- 2d. AIA og adgangskontrolopgave

Den teoretiske próve

Den teoretiske prøve består af et opgavesæt med et antal skriftlige spørgsmål inden for grundfag, områdefag og specialefag.

Opgaverne skal løses inden for 2 klokketimer for specialerne finmekaniker og våbenmekaniker.

Opgaverne skal løses inden for 3 klokketimer for specialet låsesmed.

Ved opgaveløsningen må alle tidligere udleverede undervisningsmaterialer samt elevens egne notater medbringes.

Instruktion gennemføres i henhold til skolens eksamensregulativ.

Skolen skal sikre, at elever, der har behov for det, gennemfører prøverne i henhold til gældende bestemmelser om prøver og eksaminer for erhvervsuddannelseselever med handicap.

Rettelse, bedømmelse og karaktergivning

De teoretiske prøver bedømmes ved skolens foranstaltning, umiddelbart efter at prøverne er udført.

De 2 skuemestre (censorerne) og læreren (eksaminatoren) afgiver samlet én karakter for den teoretiske prøve.

Den praktiske prøve

Den praktiske prøve afholdes inden for de sidste tre uger af uddannelsens sidste skoleperiode med følgende varigheder:

Finmekaniker:	60 klokketimer
Våbenmekaniker:	88 klokketimer
Låsesmed:	64 klokketimer

Prøven anses for færdigudført, når eleven melder klar, og værktøj m.v. er rengjort og på plads.

Læreren (eksaminatoren) skal være til stede under udførelsen af den teoretiske og praktiske prøve. Skuemestrene (censorerne) skal være til stede under bedømmelsen af prøven.

Ved bedømmelsen af opgaveløsningerne ved den praktiske prøve giver de to skuemestre og læreren samlet én karakter, hvori følgende bedømmelseskriterier indgår:

Elevens teknisk-faglige kompetencer inden for de områder, der er omfattet af uddannelsens mål samt elevens almen-faglige og personlige kompetencer inden for faglig kommunikation, arbejdsplanlægning og -dokumentation samt miljø- og kvalitetsbevidsthed.

De nævnte kompetencer inddrages i bedømmelsen via nedenstående fokuspunkter:

Specialerne finmekaniker og våbenmekaniker:

Overholdelse af mål og data

Arbejdets udførelse

Helhedsindtryk

Specialet låsesmed:

Håndværksmæssig udførelse

Teknisk udførelse

Helhedsindtryk

Samtale med eleven

I forbindelse med bedømmelsen af den praktiske prøve gives eleven lejlighed til at redegøre for den anvendte arbejdsproces og den valgte metode og derved til yderligere at demonstrere sine teknisk- og almen faglige samt almene og personlige kvalifikationer i relation til den gennemførte uddannelse.

Karakterberegning, specialerne finmekaniker, våbenmekaniker og låsesmed

Prøverne bedømmes efter 7-trinsskalaen (se side 5.) og beregnes således: Eksamenskarakteren = Karakter Skriftlig prøve * 0,25 + Karakter Praktisk prøve * 0,75

Såfremt, der i forbindelse med voteringen er behov for at udføre gennemsnitsberegninger, fastsættes den endelige svendepøvekarakter efter afrunding til et tal i 7-trinsskalaen i overensstemmelse med afrundingsskemaet (se side 6.)

For at bestå svendepøven kræves, at karakteren for den skriftlige prøve er mindst 02, og at karakteren for den praktiske prøve er mindst 02. Læreren og de 2 skuemestre meddeler lærlingen eksamensresultatet umiddelbart efter, at den endelige karakter er beregnet. Skuemestrene og skolen indsender oplysning om de enkelte karakterer til det faglige udvalg, hvorefter den beregnede svendepøvekarakter påføres svendebrevet.

Indstilling til ny svendepøve

Skolen og det faglige udvalg skal tilbyde elever, der ikke består den afsluttende svendepøve, en ny prøve i den delprøve (skriftlig eller praktisk), hvor eleven ikke har opnået mindst karakteren 02.

Eleven kan kun deltage i én omprøve, idet skolen efter samråd med det faglige udvalg dog kan tillade en ny omprøve, hvis særlige omstændigheder foreligger.